

**NATUUR
MUSEUM
FRYSLÂN**
WETEN WAT ER LEEFT

bezorgd door
post.frl

NIEUWSBRIEF

LENTE EDITIE 2019 | www.natuurmuseumfryslan.nl

BLOCBIRDS

25 VOGELS IN 25 GRAFISCHE COMPOSITIES

In het Natuurmuseum Fryslân is een bijzondere expositie te zien. Zo op het oog lijken de werken in BLOCBIRDS vooral kleurrijke composities te zijn, maar als je wat beter kijkt herken je er ineens iets in: een ijsvogel, een winterkoninkje of een wilde eend.

BLOCBIRDS gaat over de voor vele mensen verborgen schoonheid van vogels om ons heen. Pas als je echt gaat kijken zie je het. Het percentage kleur, de verhoudingen ten opzichte van elkaar en de plaatsing van de kleuren geeft iedere vogelsoort z'n unieke kenmerkende uniform. We hoeven alleen maar te kijken en te genieten. Moeder Natuur doet de rest. In BLOCBIRDS is de schoonheid van 25 vogels vastgelegd in 25 grafische composities, die tot stand zijn gekomen met enkel het gebruik van vierhoekige vlakken.

BLOCBIRDS is een idee van Studio 212 Fahrenheit uit Groningen, opgericht door Paul Mulder en Albert Buring. Beiden zijn

afgestudeerd aan de kunstacademie in Groningen. Mulder ging tijdens een vakantie in Frankrijk op pad met een ornitholoog. Dit wakkerde zijn interesse voor vogels aan. Eenmaal thuis kocht hij een goede verrekijker en begon vogels in zijn omgeving te observeren. Hij ontdekte dat er heel veel (bijzondere) vogels letterlijk in zijn achtertuin zaten. Maar waarom zag hij ze dan nu pas? Omdat hij er nu pas oog voor had.

Hij raakte gefascineerd door de kleurencombinaties en de perfecte verhoudingen van de kleuren. Elke vogel heeft zijn eigen uniform die hem maakt tot wat hij is. Mulder ging op zoek naar een toegankelijke vorm om de vogeluniformen te tonen op een manier die veel mensen zou kunnen aanspreken. Dit eindigde in composities van vogels met vierhoeken. Aan vierhoeken zitten geen emoties maar veel meer registratie. Samen met compagnon Albert Buring maakte hij er een presentatie van 25 composities van.

Om de BLOCBIRDS te maken zochten ze in eerste instantie naar wiskundige formules om de percentages kleur in kaart te brengen. Maar dit leverde niet de composities op die te herleiden waren naar de echte vogel. Het werkte beter om sommige kenmerken van een vogel uit te vergroten. Neem bijvoorbeeld de spiegel van de gaai. Deze staat totaal niet in verhouding tot de spiegel van de echte vogel maar maakt van deze BLOCBIRD overduidelijk de gaai. De composities zijn ontstaan door in de computer letterlijk blokken te maken, te schuiven en de juiste kleuren uit te zoeken. Net zolang tot de compositie helemaal perfect was.

In de installatie BLOCBIRDS zijn niet alleen de composities van de vogels te zien. Op een tafel met dezelfde grid van vijf bij vijf staan de echte vogels opgesteld. De BLOCBIRDS corresponderen op deze wijze met de echte vogels op de tafel. Kijken naar vogels op een andere manier!

De expositie BLOCBIRDS is te zien tot en met 1 september 2019. De BLOCBIRDS zijn te koop in de museumwinkel voor € 25,- per stuk (exclusief lijst). 10% van de opbrengst gaat naar Vogelbescherming Nederland. Deze organisatie komt op voor in het wild levende vogels en hun leefgebieden. Voor meer informatie, zie ook www.blocbirds.nl.

SWIM FISH SWIM!

VRIJ BAAN VOOR DE TREKVIS

Al veel bezoekers hebben een virtueel tochtje gemaakt met de helikopterduikboot die sinds kort in het Natuurmuseum is gestationeerd. Dit futuristische voertuig vliegt eerst een rondje boven de Afsluitdijk om vervolgens onder water te duiken. Zo zie je goed wat voor obstakel de dijk eigenlijk is voor vissen die van het IJsselmeer naar de Waddenzee willen zwemmen en andersom. De duik onder water brengt je in de toekomstige vismigratierivier, het 'gat in de dijk' dat ervoor gaat zorgen dat vissen weer een vrije doorgang hebben.

De helikopterduikboot maakt onderdeel uit van Swim Fish Swim!, een interactieve tentoonstelling voor het hele gezin over vismigratie. Een belangrijk onderdeel hiervan is het vismigratie racespel, die twee versies heeft: één voor kinderen en één voor volwassenen. Samen met Harry de Haring, Steve de Steur

en Sam de Zalm gaan bezoekers een lange reis maken. Aan een grote tafel, met de Alpen op de achtergrond, volgen ze de trekroutes die de vissen afleggen vanuit de Noordzee door het Haringvliet naar het achterland van Europa. Door goede antwoorden op allerlei vragen te geven, verzamelen ze steeds meer vissen op hun tocht.

In de expositie is ook veel informatie te vinden over trekvis. Vroeger konden ze onge-

stoord heen en weer zwemmen tussen zeeën en rivieren. Tegenwoordig stoten ze echter regelmatig hun neus: op hun trektocht tussen zoet en zout stuiten ze op dammen, sluisen, stuwen en dijken. Gelukkig is er steeds meer aandacht voor het lot van trekvis en worden er slimme oplossingen bedacht die rekening houden met mens én vis. Zo worden bij het Haringvliet de sluisen regelmatig op een kier gezet en bij de Afsluitdijk wordt een vismigratierivier aangelegd. Voor meer informatie: www.deafsluitdijk.nl/projecten/vismigratierivier.

Swim Fish Swim! is nog te zien tot en met 25 augustus 2019.

NATIONALE MUSEUMWEEK

De Nationale Museumweek vindt dit jaar plaats van 8 tot en met 14 april. In deze periode organiseren musea extra activiteiten. In het Natuurmuseum is dat in het weekend van 13 en 14 april. Kinderen gaan op deze dag als echte onderzoekers meewerken aan een groot ransuilenonderzoek.

Het Natuurmuseum telt al twaalf jaar lang in de winter de roestplaatsen (rustplaatsen) van ransuilen. Daarbij worden ook de braakballen verzameld die op de roestplaatsen aangetroffen worden. Uilen zijn roofdieren en eten graag muizen, compleet met huid en haar. Alles wat de uil niet kan verteren spuugt hij weer uit in de vorm van een braakbal. Als je de braakballen uitpluist, kom je van alles tegen: allerlei botjes, nagels en haren van muizen. Soms zie je een schild van een kever of een schedel van een vogeltje. Maar... het uitpluizen is een heel werk en daar kunnen we wel wat hulp bij gebruiken!

Wanneer je zo'n braakbal uit elkaar pluist en de botjes en schedeltjes onderzoekt, kom je veel te weten. Door goed naar de botjes en met name het gebit te kijken, kun je bepalen om welke soorten muizen het gaat en weet je dus ook wat uilen graag eten. Door deze bevindingen te koppelen aan de vindplaatsen van de braakballen, weet je ook meteen welke soorten muizen in een bepaald gebied voorkomen. En als je deze gegevens vergelijkt met andere jaren, kun je zien of er veranderingen zijn in de verspreiding van bepaalde muizensoorten.

In de winter van 2017-2018 zijn er zakken vol braakballen verzameld van verschillende roestplekken in Fryslân. Deze braakballen moeten allemaal uitgeplozen worden. Dit is een serieuze klus, want per roestplaats willen we weten welke muizen er gegeten zijn en in dat gebied dus voorkomen. De gevonden kaakjes en schedels worden per roestplaats in zakjes bewaard en opgestuurd naar onderzoekster Wiesje Spijkstra. Zij determineert de botjes en houdt op lijsten bij welke muizen of eventueel andere diertjes er in de braakballen van de roestplaatsen zaten. Dit gebeurt elk jaar zodat er een mooie reeks van gegevens ontstaat.

In het weekend van 13 en 14 april kunnen kinderen met een pincet aan de slag om de braakballen zorgvuldig uit te pluizen. Op zondag is Wiesje Spijkstra zelf aanwezig om de botjes ter plaatse te determineren. De activiteit is doorlopend van 10.30-16.30 uur.

Speciaal voor het weekend van 13 en 14 april krijgen kinderen gratis entree (exclusief OnderWaterSafari).

JUBILEUMCONCERT 4 MEI-PROJEKT 'OVER GRENZEN'

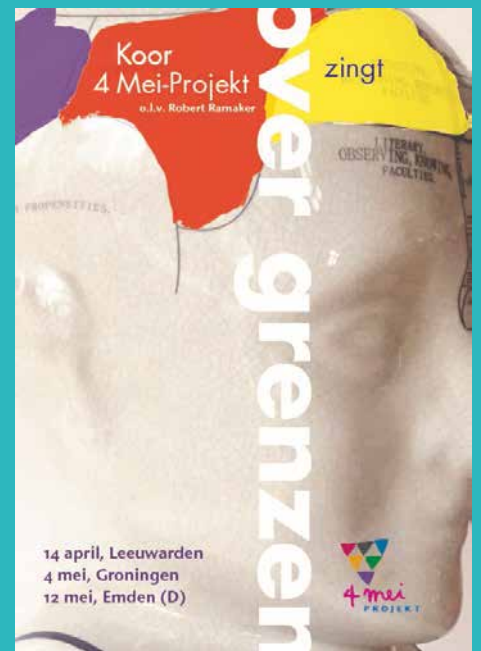
Al veertig jaar zingt het 4 Mei-Project rond de dodenherdenking over vrede en sociale rechtvaardigheid. In die veertig jaar is er veel veranderd in Europa. Het IJzeren Gordijn en de Berlijnse Muur zijn gevallen, Joegoslavië viel uiteen en de Baltische Staten werden zelfstandig. Grenzen zijn doorbroken en weer opgebouwd en velen trokken over grenzen op zoek naar een menswaardig bestaan.

Het 4 Mei-Project viert dit jubileum samen met het bijzondere, ruim 200-jarige Muziekgezelschap 'De Eendracht'. Koor en orkest brengen prachtige muziek, die de laatste veertig jaar in Europa weerspiegelt:

Russische, Baltische en Zigeunerliederen afgewisseld met blaasmuziek van Kurt Weil, Joop van der Linden en Brilot. Samen zingen en spelen zij muziek van Karl Jenkins en de speciaal voor het jubileum gecreëerde compositie 'Er zijn grenzen' van Robert Ramaker.

Dirigent 4 Mei-Project: Robert Ramaker /
Dirigent De Eendracht: Harry van Lier / Regie:
Dani Heres Dominguez / Licht en Geluid:
Louwrens Ellens

Het concert vindt plaats op zondag 14 april in het Rabobank Atrium van het Natuurmuseum. Voor meer informatie: www.4meiprojekt.nl. 🎵

CITYPROMS CONCERT CAMERATA RCO

Het wereldberoemde ensemble Camerata RCO is aankomende editie weer present op het gratis toegankelijke klassieke muziekfestival CityProms in Leeuwarden. Dit jaar verzorgt het ensemble een concert in Natuurmuseum Fryslân. Een unieke locatie voor een uniek ensemble, bestaande uit leden van het Koninklijk Concertgebouworkest. De bezetting wisselt, het vakmanschap is van onverminderde topkwaliteit. Het programma wordt op een later tijdstip bekend gemaakt.

WILT U ZEKER ZIJN VAN EEN ZITPLAATS?

Het concert vindt plaats op zaterdag 29 juni om 16.00 uur in Natuurmuseum Fryslân. Entree is gratis. De concerten van Camerata RCO worden altijd druk bezocht. Het kan zijn dat er daarom de mogelijkheid komt om online te reserveren. Actuele informatie over het programma en online reserveren is tegen die tijd te vinden op www.cityproms.nl.

CityProms 2019 vindt plaats van 27 tot en met 30 juni op verschillende locaties in de binnenstad van Leeuwarden. 🎵

OERKNAL FESTIVAL IN DE HARMONIE

Op zondag 23 juni vindt in Stadsschouwburg De Harmonie in Leeuwarden de vierde editie van het Oerknal Festival plaats. Dit leuke en leerzame doe- en experimenteerfestival is speciaal voor kinderen van 4 tot 12 jaar en hun familie en dit jaar helemaal in Dino-stijl. Naast de spannende familievoorstelling

'Jurassic Revenge' en een theatrale rondleiding, vinden er in de foyer doorlopend leuke doe-activiteiten en experimenten plaats.

Tijdens dit supercoole jeugdtheaterfestival wordt de foyer omgetoverd tot een knotsgek interactief festivalterrein waar tussen 14.00

en 17.00 uur doorlopend verschillende activiteiten, experimenten en workshops plaatsvinden, zoals 'Dinosaurussen in het heden', verzorgd door medewerkers van het Natuurmuseum.

Wist jij dat er dieren zijn die de dinosaurussen hebben gekend en nu nog bestaan? Dat er nu nog dieren leven die ouder zijn dan de dinosaurussen? Tijdens het Oerknal Festival ontdek je bij de activiteiten van het Natuurmuseum meer over deze bijzondere dieren, mag je fossiele schatten opgraven en je eigen fantasiedino in elkaar puzzelen!

Het Oerknal Festival wordt gehouden op zondag 23 juni in de Harmonie, van 14.00 tot 17.00 uur (foyer open om 13.30 uur). Kaartverkoop: www.harmonie.nl. 🦕

RE-OPENING ONDERWATERSAFARI

Goed nieuws: in het voorjaar van 2019 gaat De OnderWaterSafari weer open! Na de opening in september 2018 is deze nieuwe attractie na drie weken weer dicht gegaan. De reden was problemen met de lift.

Het Natuurmuseum heeft ervoor gekozen om de problemen met de lift structureel op te lossen, ook al betekende dit dat de OnderWaterSafari voor onbepaalde tijd gesloten moest blijven. De afgelopen maanden is er veel gebeurd: er heeft een verbouwing plaats gevonden waarbij de lift is verschoven en waardoor er ruimte is ontstaan voor het plaatsen van een trap. Bezoekers kunnen nu eenvoudig met de trap naar en van de

onderwaterwereld, terwijl de lift beschikbaar blijft voor mensen die moeilijk ter been zijn. Om deze verbouwing te realiseren moest een deel van het landschap afgebroken worden - en later weer opgebouwd.

Binnenkort kunnen bezoekers dus weer kopje onder! En voor wie nog niet precies weet wat het is: de OnderWatersafari is een echte attractie. Bezoekers stappen in een voertuig waarmee ze een reis maken door de onderwaterwereld van Nederland. Van het zoete water van sloot en plas naar het zoute water van de Waddenzee. Onderweg zien ze wat er allemaal onder de waterspiegel leeft en gaan ze op zoek naar de Big Five van de

onderwaterwereld van Nederland: de bever, otter, meerval, zeehond en bruinvis!

Tip: de OnderWaterSafari heeft een bepaalde capaciteit per dag. Om zeker te zijn van een plaatsje boek je een ticket met tijdslot via de website: www.natuurmuseumfryslan.nl. 🐟

MEIVAKANTIE

In de meivakantie zijn er activiteiten rond BLOCBIRDS. In deze expositie zijn composities gemaakt met gekleurde blokken die verschillende vogels verbeelden. Het kleurenpatroon en de verhouding tussen de vlakken maken de verschillende vogels duidelijk herkenbaar.

De kinderen gaan deze vakantie ook aan de slag met het principe van de blokken. Zo gaan ze een BLOCBIRD armband maken. Ze doen dit met wc rollen, papier en kleurtjes, maar ze moeten daarna ook goed nadenken over het voedsel dat de vogel eet aan de hand van de vorm van de snavel. Ter inspiratie komen er een aantal vogels te staan die ze na kunnen maken.

Kinderen kunnen ook kiezen voor een activiteit waar ze meer leren over de mooie kleuren van de vogels. Ze mogen een eigen raster maken en kunnen de kleuren van verschillende veren onder een binoculair bekijken.

De meivakantie activiteiten vinden plaats van 29 april t/m 3 mei, doorlopend tussen 10.30 en 16.30 uur. 🐟

MICROSCOPIE OP ZOLDER

Sinds een aantal jaren maakt de afdeling Noord van het Nederlands Genootschap voor Microscopie (NGVM) voor haar bijeenkomsten gebruik van het leslokaal op de zolder van het Natuurmuseum. Het NGVM is een hobbygroep met leden die gegrepen zijn door de wonderen van de microwereld, een wereld die niet kan worden gezien zonder een loep of microscoop.

De veelzijdigheid doet niet onder voor de 'normale' wereld, en ook binnen deze microwereld zijn talloze specialismen gevormd. Van kristallografie tot metallurgie, van insecten tot algen, van schimmels tot planten enz. Om een beetje vat te krijgen op de mikrokosmos specialiseren de meeste leden zich na verloop van tijd in één of enkele onderwerpen. En laten we eerlijk zijn, biologie is daarbij het grootste aandachtsveld.

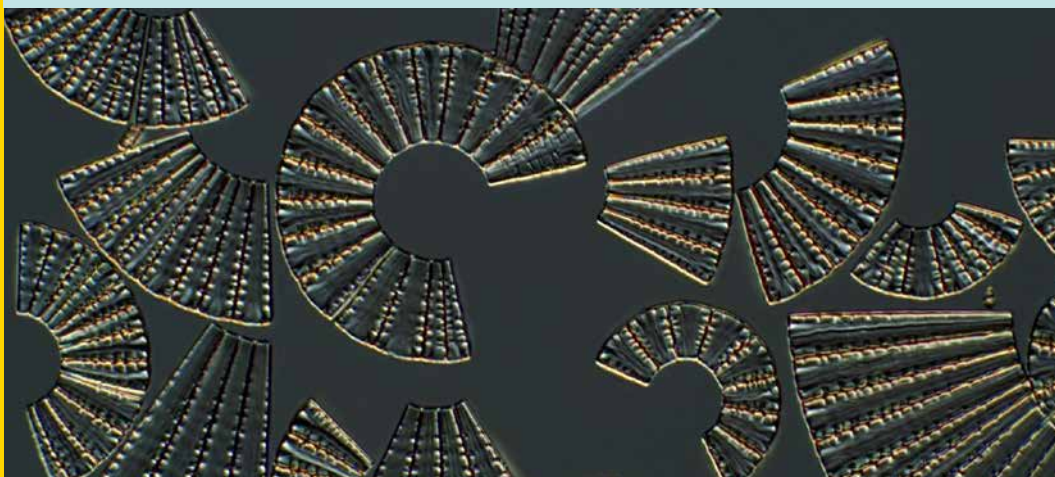
Aan botanisch en dierlijk materiaal wordt regelmatig aandacht besteed. Daarbij worden prachtige kleuringen toegepast op doorsneden, zodat de verschillende weefsels van elkaar kunnen worden onderscheiden. Maar met name het leven in een waterdruppel is

een favoriet onderwerp. Je hebt niet veel meer nodig dan een microscoop en wat jamptjes om de meest bizarre beestjes en plantjes door je beeldveld te zien schieten en dat maakt het tot een favoriete bezigheid van vele microscopisten. Maar vergis je niet: het leven op microniveau is overal en ongelofelijk divers, waarbij zelfs specialisten soms tot wanhoop worden gedreven tijdens determinatie van micro-organismen.

De bijeenkomsten worden meestal georganiseerd door leden van het Genootschap en zijn vaak zeer toegankelijk, zodat ook beginners een goede inleiding krijgen in het onderwerp van de dag. Vaak ook vallen verdwaalde museumbezoekers even binnen om een blik door de microscoop te werpen, om daarna vol verbazing weer verder te lopen. Die verbazing maakt het leuk om andere mensen deelgenoot te maken van onze hobby.

De bijeenkomsten zijn open voor belangstellenden, dus kijk eens op de agenda van de website (www.ngvm.nl) om te zien of er een onderwerp op voorkomt dat je interesseert: je bent van harte welkom! 🐟

Skeletjes van kiezelwieren Meridion circulare

IN DE SPOTLIGHT

In het museum werkt een groot aantal mensen; vaste medewerkers, stagiaires en vrijwilligers. In elke Nieuwsbrief staat er een in de schijnwerpers. Deze keer is het de beurt aan Fokje Posthumus, werkzaam als preparateur in het Open Atelier.

Hoe ben je bij het NMF terecht gekomen?

Op de Facebookpagina van het Natuurmuseum zag ik een oproep voor preparateurs. Ik spaar alles wat ik in de natuur vind; mooie schelpen op het strand, bijzondere stenen uit rivieren, mooie veren van vogels, maar ook schedeltjes van dieren. Die maak ik thuis verder schoon als dat nodig is. Ik vind echter ook wel eens dieren die net dood zijn gegaan. Eerst liet ik die dan liggen, omdat ik niet zo goed wist wat ik daar mee moest doen. Maar toen zag ik op een dag die oproep en daar heb ik gelijk op gereageerd. Nu zou ik eindelijk weten wat te doen met een verse dode vogel, haha.

Vertel eens wat over je werk

Ik werk in het Open Atelier van het museum als preparateur. Dat betekent dat ik dieren opzet. Als ik 's ochtends aankom, haal ik eerst een vogel uit de vriezer. Er staat een grote vriezer in het museum, waar wel 2000 dode dieren in liggen. Zodra de vogel ontdooid is, ga ik er mee aan de slag. Ik haal de vogel helemaal leeg. Alles wat kan gaan stinken en rotten moet eruit, dus alle organen, maar ook de ogen en hersenen. Terwijl ik hiermee bezig ben komen de bezoekers gezellig bij mij langslopen en vragen stellen. Als de vogel helemaal schoon is, was ik hem goed, vul ik hem weer op met houtwol en föhn ik hem droog.

Dan alles in model brengen en de veertjes weer op z'n plek leggen. Dat is in het kort wat ik doe.

Wat vind je leuk aan je werk?

Ik vind het prepareren zelf heel leuk, vooral het priegelwerk om het beestje helemaal schoon te krijgen en niks kapot te maken. Een hele uitdaging. Ik ben normaal gesproken heel ongeduldig, maar tijdens het prepareren heb ik engelen geduld. Daarnaast vind ik het contact met de bezoekers super leuk. Vooral de kinderen die met de neus bovenop mijn werk gaan staan en de meest fantastische vragen stellen. Of steeds terug komen om te kijken hoever ik dan ben. Dat geeft mij heel veel energie en ik kom vaak thuis met leuke anekdotes. Zoals van het meisje van een jaar of zeven, die nadat ze een half uur bij mij (en de ingewanden van een vogel) had gestaan, met glinsterende ogen opeens zei: "Weet je wat ik echt heel lekker vind? Een halve haan!"

Wat vind jij de mooiste tentoonstelling?

Kapitein Severin zijn reiskabinet is erg indrukwekkend. Stiekem zou ik dit thuis wel willen hebben. Er is zoveel te zien! Ik hou van zulke verzamelingen. En er zijn geregeld hele leuke tijdelijke tentoonstellingen.

Wat betekent de natuur voor jou?

Ik woon in het centrum van Groningen en vind de drukte heerlijk. Maar ik trek er graag op uit om de rust op te zoeken. Ik houd ontzettend van de natuur. Dit is ook terug te zien in mijn verzameling vondsten uit de natuur. Unieke kunstwerken zijn het. De natuur fascineert

mij enorm. Hoe bijvoorbeeld in de lente alles gewoon weer begint te bloeien en de vogels weer precies naar dezelfde plekken terug keren na een reis van duizenden kilometers. Maar de natuur kan ook alles verwoestend zijn, denk aan tsunami's, aardbevingen en bosbranden. Ik heb veel respect voor de natuur. Als iedereen dat wat meer zou hebben en wat bewuster zou leven, zou het er een stuk beter voor staan met de aarde.

Wat zijn je hobby's?

Ik heb veel hobby's. Ik ga vaak in mijn vrije tijd vogelen. Verrekijker om de nek en hopen op iets bijzonders door de lens. Dat verveelt nooit. Ik doe niet aan *twitchen* (soortenjagen), ik ga voor geluk. Ook ben ik bezig om samen met een van mijn broers een laagdrempelig en leerzaam vogelboek voor jongeren te schrijven. Daarnaast houd ik van de wereld ontdekken en mooie plekken op te zoeken samen met mijn vriend. Ook spreek ik vaak af met vrienden of mijn familie. En, ik had nooit gedacht dit te zeggen, maar ik sport ook nog! Ik boks elke week, super leuk.

SOORTENDAG/SLOOTJESDAG LEEUWARDER BOS

Op zondag 16 juni organiseert het Natuurmuseum Fryslân voor de achtste keer een Soortendag in het Leeuwarder bos. Op deze dag gaan deskundigen samen met het publiek op zoek naar nieuwe soorten planten en dieren. Ook dit jaar is er weer een samenwerking met IVN afdeling Leeuwarden eo, die elk jaar een Slootjesdag houdt. Kinderen worden daarbij uitgedaagd om echte slootjesexperts te worden.

Het Leeuwarder bos is door het Natuurmuseum bestempeld als buitenlokaal. Verschillende educatieve programma's brengen kinderen hier in contact met de levende natuur. Daarnaast wordt er veel onderzoek in het Leeuwarder bos verricht, waardoor er meer en meer bekend wordt over de aanwezige flora en fauna. De Soortendag draagt bij aan deze grootschalige inventarisatie van het bos. De hele dag door vinden er excursies plaats.

Onder begeleiding van deskundigen gaan deelnemers op zoek naar vogels, eetbare planten, paddenstoelen, amfibieën, vlinders & libellen, insecten en spinnen. Tussen de excursies door kunnen bezoekers onder begeleiding van IVN en het Natuurmuseum waterbeestjes vangen in de sloten rond de camping. Deze waterbeestjes kunnen met behulp van een zoekkaart op naam worden gebracht.

Centrale punt van de Soortendag is camping Taniaburg aan de Vierhuisterweg 72. Tussen 9.00 en 17.00 uur start er ieder heel uur een excursie. Het programma is tegen die tijd te vinden op de website van het Natuurmuseum. Het is raadzaam om bij een excursie wandelschoenen aan te doen en bij een vogelexcursie een verrekijker mee te nemen. Als kinderen waterdiertjes willen vangen is het handig om laarzen te dragen. De parkeergelegenheid bij camping Taniaburg is zeer beperkt. Bezoekers

wordt aangeraden op de fiets of te voet te komen. Auto's kunnen geparkeerd worden aan de rand van het Leeuwarder bos. Alle excursies en activiteiten zijn gratis.

Voor meer informatie zie ook www.ivn.nl/slootjesdag.

NIEUWS VAN DE PADDENSTOELNWERKGROEP

De Paddenstoelenwerkgroep Friesland houdt haar eerste bijeenkomst in april. Op deze bijeenkomst worden de voorjaarsexcursies in april en mei gepland. Verder houdt de werkgroep maandelijks een excursie in het Leeuwarder bos. Bovendien is er voor leden de mogelijkheid om iedere maand aan de microscopie-werkgroep deel te nemen.

Vindt u het leuk om met paddenstoelen bezig te zijn, dan bent u van harte uitgenodigd om de werkgroepavond te bezoeken en deel te nemen aan de voorjaarsexcursies van de werkgroep. Houdt u voor de precieze data de website van de werkgroep in de gaten: www.paddenstoeleninfriesland.nl.

De twijgkorstzwam (© Sjoerd Greydanus, 2019)

GEA LEZINGEN

De GEA-Kring Friesland organiseert regelmatig een lezing voor haar leden in het Natuurmuseum. Ze vinden plaats op de woensdagavond. Abonnementhouders van het Natuurmuseum zijn van harte uitgenodigd deze lezingen bij te wonen en hebben gratis toegang. Wel wordt er een bijdrage voor koffie en thee gevraagd. Inloop is vanaf 19.30 uur, de lezingen beginnen om 20.00 uur.

Op 17 april is er een lezing door Paul Mestrom met als titel 'Foto-graferen van mineralen en fossielen, mooie foto's maken met beperkte middelen'.

Tijdschriften en internetsites verbluffen ons vaak met de mooiste foto's. In de lezing laat Mestrom zien hoe, zonder dure apparatuur of computerprogramma's aan te schaffen, toch redelijke tot goede foto's gemaakt kun-

nen worden van mineralen en fossielen. Een praktisch verhaal dus met een beperkt stukje theorie (over scherpte, sluitertijd, diafragma en dieptescherpte).

Aan de orde komen onder andere: wat wil je met je foto doen, welke camera's zijn bruikbaar voor welk doel, microfotografie of macrofotografie, welke lichtbronnen zijn in welke situaties bruikbaar, *stacking* en nabewerking van gemaakte foto's. Een en ander wordt uitvoerig toegelicht met zelf gemaakte foto's. Mestrom neemt een door hem zelf gebruikte opstelling mee, zodat in het echt te zien is hoe met eenvoudige middelen een bruikbare 'studio' gebouwd kan worden.

Voor vragen over de GEA-Kring Friesland kan contact worden opgenomen met Harm Wieringa voorzitter@geologiefriesland.nl of secretaris@geologiefriesland.nl (Anja Hofmeester).

NATIONALE VOGELWEEK

VOGELS KIJKEN VOOR IEDEREEN

De Nationale Vogelweek vindt dit jaar plaats van 11 tot en met 19 mei. Deze wordt georganiseerd door Vogelbescherming Nederland, in samenwerking met vele lokale vogelwerkgroepen, vrijwilligers en collega-natuurbeschermers. Iedereen kan tijdens de Vogelweek de meest verbazingwekkende vogels in het wild ontdekken door mee te gaan op één van de vele vogelexcursies die deze week gehouden

worden. Kijk voor het programma op www.vogelweek.nl.

In het kader van de Nationale Vogelweek kunnen kinderen in het weekend van 18 en 19 mei in het Natuurmuseum opnieuw braakballen pluizen (zie ook tekst over de Nationale Museumweek). Onderzoekster Wiesje Spijkstra is op de zondag aanwezig om ter plekke de prooiresten te determineren.

LIKE, VOLG, DEEL EN RETWEET

Het Natuurmuseum is te volgen via de social media. Hier vind je achtergrondinformatie, kijkjes achter de schermen, bijzondere schenkingen en ander nieuws. Volg het Natuurmuseum op:

 NatuurmuseumFryslan
 natuurmuseumfr
 natuurmuseumfryslan

AGENDA 2019

- t/m 25 augustus: Swim Fish Swim!
- t/m 1 september: BLOCBIRDS
- 13 en 14 april: Activiteiten Nationale Museumweek
- 14 april: Jubileumconcert 4 Mei-Project
- 17 april: GEA-lezing over het fotograferen van mineralen en fossielen
- 29 april t/m 3 mei: Meivakantie
- 18 en 19 mei: Activiteiten Nationale Vogelweek
- 16 juni: Soortendag/Slootjesdag Leeuwarder bos
- 23 juni: Oerknal Festival Harmonie
- 29 juni: CityProms concert Camerata RCO

VERWACHT

- 22 sept t/m 5 jan '20: Expositie over Slaap in de natuur
- 16 nov t/m 5 jan '20: Nederlands Kampioenschap Prepareren

Hoofdsponsor

Rabobank

De volgende stipers steunen het werk van het Natuurmuseum Fryslân:

 De Haan
ADVOCATEN & NOTARISSEN

 fier!
eten-drinken enzo....

Colofon: De Nieuwsbrief is een uitgave van het Natuurmuseum Fryslân en verschijnt vier maal per jaar. De Nieuwsbrief geeft informatie over tentoonstellingen en activiteiten voor en achter de schermen.

Eindredactie: Natuurmuseum Fryslân
ISSN: 1875-7545

Natuurmuseum Fryslân, Schoenmakersperk 2
8911 EM Leeuwarden, T 058 233 22 44
NATUURMUSEUMFRYSLAN.NL
info@natuurmuseumfryslan.nl
©2019 Natuurmuseum Fryslân

